

REFERAT Udvalget for Sundhed og Omsorg 2022-2025 d. 03-02-2025

Mødedato Mandag d. 03. februar 2025 kl. 16:30

Mødested Specialenheden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Årsberetning 2024 for Seniorrådet.....	4
Årsberetning 2024 for Handicaprådet.....	5
Sundhedsberedskabsplan 2025-2029.....	6
Evaluering af arbejdet i de politiske udvalg.....	8
Anlægsoverførsler fra 2024 til 2025.....	10
Driftsoverførsel fra 2024 til 2025.....	12
Orientering om implementering af ældereformen.....	13
Forslag om reorganisering af aktivitetscentre.....	15
Musik i ældreplejen.....	21
Orientering.....	23
Eventuelt.....	24
Underskriftsark.....	25

Punkt 12: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-1-24

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

Godkendt.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Mette Binderup (A)

Punkt 13: Årsberetning 2024 for Seniorrådet

27.69.40-K07-2-24

Forventet sagsgang

USO, UTM, UKL, UKF, BY

Anledning

I denne sag præsenteres årsberetning for 2024 for Seniorrådet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At årsberetning for Seniorrådet 2024 godkendes.

Inddragelse

Seniorrådet godkendte årsberetningen 2024 på Seniorrådsmødet den 28. januar 2025.

Sagsfremstilling

I Seniorrådets årsberetning for 2024 er rådets arbejde i løbet i året nærmere beskrevet.

Årsberegningen er vedlagt som bilag.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Bilag

Årsberetning 2024

Punkt 14: Årsberetning 2024 for Handicaprådet

27.69.48-K07-1-24

Forventet sagsgang

UAU, UTM, UBF, USO, UKF, UKL, BY.

Anledning

Handicaprådets årsberetning for 2024 præsenteres.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At årsberetningen godkendes.

Inddragelse

Handicaprådet godkendte årsberetningen 2024 på Handicaprådsmødet den 21. januar 2025.

Sagsfremstilling

I Handicaprådets årsberetning for 2024 er rådets arbejde i løbet i året nærmere beskrevet.

Årsberetningen er vedhæftet.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Bilag

Handicaprådets årsberetning 2024.docx

Punkt 15: Sundhedsberedskabsplan 2025-2029

14.00.08-P15-2-24

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Mariagerfjord Kommune er forpligtet til at planlægge et beredskab på sundhedsområdet jævnfør Sundhedslovens § 210, Beredskabsloven samt bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskab. Der er udarbejdet et udkast til en fælles sundhedsberedskabsplan for Rebild Kommune, Vesthimmerlands Kommune og Mariagerfjord Kommune, som foreslås sendt i høring ved nabokommuner, regionen og Sundhedsstyrelsen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At udkast til sundhedsberedskabsplan sendes i høring med frist 30. april 2025.

Sagsfremstilling

Rebild, Vesthimmerlands og Mariagerfjord Kommune har udarbejdet udkast til en fælles plan for kommunernes sundhedsberedskab (bilag). Baggrunden for dette er, at den geografiske placering, sammenfaldende interesser og synergier styrker samarbejdet med håndtering af sundhedsberedskabet ved ekstraordinære hændelser. Kommunerne er desuden alle en del af samarbejdet med Nordjyllands Beredskab. Det er første gang, der er udarbejdet en fælles plan.

Sundhedsberedskabsplanen er en delplan, og skal derfor ses i sammenhæng med de generelle beredskabsplaner i kommunerne (plan for fortsat drift) og Region Nordjyllands Sundhedsberedskabsplan, samt øvrige kommuners sundhedsberedskabsplaner. Sundhedsberedskabsplanen kan enten aktiveres selvstændigt eller som en indsatsplan til kommunernes generelle beredskab.

Sundhedsberedskabsplanen skal overordnet udgøre en ramme for effektiv og fleksibel handling i de situationer, hvor kommunerne udsættes for en ekstraordinær hændelse inden for sundhedsområdet.

Denne sundhedsberedskabsplan er udarbejdet på baggrund af de tre kommuners tidligere Sundhedsberedskabsplaner (2020 – 2024) og Sundhedsstyrelsens Vejledning fra 2023 ”Planlægning af sundhedsberedskabet: vejledning til regioner og kommuner”.

I de eksisterende tre sundhedsberedskabsplaner har der været en samarbejdsaftale mellem de tre kommuner med forpligtigelse til gensidigt at hjælpe hinanden i krisesituationer - denne forpligtigelse fastholdes i den fælles plan.

Sundhedsberedskabsplanen tegner linjerne for den organisering, der aktiveres i regi af Sundhedsberedskabet for at imødegå en hændelse. I Beredskabsplanen er der lavet indsatsplaner for de hændelser, der vurderes at være mest relevante i denne tid:

1. Smitsomme sygdomme
2. Lægemedelberedskab og medicinsk udstyr
3. Ekstraordinær udskrivelse, herunder kapacitetsudvidelse
4. Psykosocial-indsats
5. Forsyningssvigt
6. Ekstremt vejr
7. Genhusning ved brand
8. CBRNE-hændelser

Den fælles sundhedsberedskabsplan indeholder fælles indsatsplaner, men hver kommune skal udarbejde egne action cards, som beskriver processen og deltagerne under den enkelte indsatsplan.

Sundhedsberedskabsplanen sendes i høring jf. lovgivningen til:

- Sundhedsstyrelsen for vejledning og kommentering

- Region Nordjylland
- Nabokommuner - for Mariagerfjord Kommunes vedkommende Viborg og Randers Kommune, da de øvrige nabokommuner er en del af planen.

Efter høringsperioden udarbejdes det endelige forslag til sundhedsberedskabsplan som forventes indstillet til godkendelse i Byrådet i juni måned.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Bilag

Udkast til Sundhedsberedskabsplan januar 2025

Punkt 16: Evaluering af arbejdet i de politiske udvalg

00.01.00-G01-83-24

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Der foretages i løbet af det første halvår af 2025 en evaluering af byrådsperioden 2022-2025 blandt medlemmerne af Byrådet. Under dette punkt bedes Udvalget for Sundhed og Omsorg evaluere arbejdet i eget udvalg.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At Udvalget for Sundhed og Omsorg evaluerer arbejdet i eget udvalg i byrådsperioden 2022-2025.

Sagsfremstilling

Der foretages i løbet af det første halvår af 2025 en evaluering af byrådsperioden 2022-2025 blandt medlemmerne af Byrådet.

Evalueringen gennemføres i to dele:

1. Et spørgeskema, som berører arbejdet i byrådet og udvalgsarbejdet generelt.
2. En mundtlig evaluering i de respektive udvalg, som fokuserer på arbejdet i de enkelte udvalg.

Tilbagemeldingerne fra begge dele af evalueringen samles i et oplæg til en fælles afsluttende drøftelse på et temamøde i Byrådet 28. maj 2025.

Under dette punkt bedes Udvalget for Sundhed og Omsorg ud fra nedenstående spørgeramme evaluere arbejdet i eget udvalg i byrådsperioden 2022-2025.

Politisk organisering og arbejdsform

- Hvordan har udvalget oplevet rammerne og arbejdsformen i udvalget?
- Har udvalget forslag til, hvordan rammerne og arbejdsformen i udvalget eventuelt kan forbedres?

Vision, politikker, strategier og udvalgenes fokusområder

- Har udvalget brugt Byrådets fælles vision som referenceramme for det politiske arbejde?
- Har udvalget brugt udvalgets fokusområder som referenceramme for det politiske arbejde?
- Har udvalget brugt kommunens politikker og strategier inden for udvalgets ansvarsområde som referenceramme for det politiske arbejde? Hvorfor - hvorfor ikke?

Understøttelse af udvalg

- Har udvalget været tilfreds med mødeafholdelsen i udvalget, herunder sagsfremstillingerne og udvalgets beslutningsgrundlag?
- Har udvalget forslag til noget, man kunne gøre anderledes, hvis man skal forbedre understøttelsen af udvalget?

Det politiske samarbejdsrum

- Hvordan oplever I det politiske samarbejde i udvalget?
- Hvis det politiske samarbejde skulle forbedres, hvad skal der så til?

Overlevering til nyt udvalg

- Hvilke væsentlige udfordringer og styrker inden for udvalgets ansvarsområder kunne det nye udvalg med fordel være særligt opmærksom på?

- Hvad er udvalgets bedste råd til et nyt udvalg?

Beslutning

Godkendt.

Udvalget for Sundhed og Omsorg gennemgik de enkelte spørgsmål, og administrationen opsamlede Udvalgets hovedbudskaber med henblik på at de indgår i den videre evalueringsproces.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Punkt 17: Anlægsoverførsler fra 2024 til 2025

00.32.00-S00-15-24

Forventet sagsgang

USO, ØK, BY

Anledning

I henhold til den politisk godkendte tidsplan for regnskabsafklæggelse for 2024 skal Byrådet tage stilling til overførsel af uforbrugte rådighedsbeløb/anlægsbevillinger fra 2024 til 2025.

Indstilling

Direktøren for Sundhed, Social og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At uforbrugte rådighedsbeløb på 5.810 t. kr. overføres til 2025.
2. At de fire angivne projekter, på oversigten noteret med afslutning, afsluttes i 2024.

Sagsfremstilling

I henhold til tidsplan for regnskabsafslutning for 2024 er der udarbejdet en oversigt over uforbrugte rådighedsbeløb/anlægsbevillinger i 2024. Af oversigten fremgår forslag til overførsel fra 2024 til 2025. Endvidere fremgår det af oversigten, hvilke anlægsprojekter, der kan afsluttes ved udgangen af 2024.

Oversigten skal gennemgås, og der skal tages stilling til, hvilke uforbrugte rådighedsbeløb, som ønskes overført.

Hvis der er projekter på oversigten, hvor der er et merforbrug, skal der tages stilling til, hvordan dette merforbrug skal finansieres.

Endvidere skal udvalget beslutte, hvilke projekter der skal afsluttes i 2024. Projekter med "2024" i projektnavn afsluttes alle, da der findes tilsvarende projekter i 2025.

Økonomi

Ved regnskabsafslutningen tilfalder ubrugt budget automatisk kassebeholdningen. Ved overførselssagen bedes om tillægsbevillinger finansieret af kassebeholdningen, idet midlerne tilbageføres området.

Der ansøges om tillægsbevilling på 5.810 t. kr. finansieret af de likvide midler (kassebeholdningen).

Beslutning

Ad 1. Indstilles godkendt.

Ad 2. Indstilles godkendt.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Bilag

Anlægsoversigt Social, Sundhed og Omsorg

Punkt 18: Driftsoverførsel fra 2024 til 2025

00.32.00-S00-15-24

Forventet sagsgang

USO, ØK, BY

Anledning

I henhold til den politisk godkendte tidsplan for regnskabsaflæggelse for 2024 skal Byrådet tage stilling til overførsel af uforbrugte driftsmidler fra 2024 til 2025.

Fagudvalgene behandler primo februar måned 2025 punkterne omkring driftsoverførsel af ikke forbrugte driftsmidler, hvorefter der laves en samlet opgørelse for alle fagudvalgene, der behandles af Byrådet 27. februar 2025. Udvalgenes indstillinger medtages i punktet til Byrådet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At uforbrugte midler på 2.341 t.kr. overføres til budget-/regnskabsår 2025

Sagsfremstilling

I henhold til tidsplan for regnskabsafslutningen for 2024 er der udarbejdet en oversigt over driftsoverførsler fra 2024 til 2025 på institutionsniveau samt øvrige områder, hvor der er aftaler om driftsoverførsler fra 2024 til 2025.

På de dialog- og aftalestyrede områder kan der overføres et overskud på op til 10 % af den oprindelig netto budgetramme samt et underskud på op til 5 % af den oprindelige netto budgetramme. Byrådet besluttede den 29. februar 2024 følgende: grundet kommunens nuværende økonomiske situation, at institutionerne gerne i 2024 må overføre mindreforbrug op til 15 procent.

Opgørelsen er udarbejdet på baggrund af økonomirapporter 2024 udskrevet pr. 27 januar 2025.

De samlede overførsler på sundheds- og omsorgsområdet udgør i alt 2.341 t. kr. svarende til 1 % af det oprindelige budget på de områder, der er omfattet af overførselsadgang jf. bilag.

Eventuel mindre korrektioner af overførslerne vil blive foretaget i forbindelse med aflæggelsen af det endelige årsregnskab 2024 for Mariagerfjord Kommune.

Årsregnskabet for Mariagerfjord Kommune skal forelægges Byrådet 30. april 2025.

Økonomi

Ved regnskabsafslutningen tilfalder ubrugte budgetmidler automatisk kassebeholdningen. Ved overførselssagen bedes om tillægsbevillinger finansieret af kassebeholdningen, idet midlerne tilbageføres området.

Der ansøges derfor om en tillægsbevilling på 2.341 t. kr., finansieret af de likvide midler (kassebeholdningen).

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Bilag

Social, Sundhed og Omsorg - Driftsoverførsler fra 2024 til 2025

Punkt 19: Orientering om implementering af ældereformen

27.00.00-G01-120-24

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Udvalget for Sundhed og Omsorg skal i denne sag drøfte den overordnede implementering af de nye ældrelove. På mødet præsenteres udvalget for oplæg til tids- og procesplan for den lokale implementeringen herunder oplæg til tidsplan for politisk behandling af konkrete initiativer under ældrelovene.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At drøfte implementering af ældreloven i Mariagerfjord Kommune herunder tids- og procesplan for politisk behandling af konkrete initiativer afledt af ældreloven og Lov om Lokalplejehjem.

Inddragelse

Seniorrådet og Fag MED Ældre og Omsorg orienteres og inddrages løbende i processen.

Sagsfremstilling

I foråret 2024 blev Regeringen og aftalepartierne; Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre er i dag blevet enige om en ny ældrereform. Aftalen indebærer en grundlæggende ny tilgang til ældreplejen i Danmark og efterlader en stor implementerings- og udviklingsopgave til kommunerne.

Siden er aftalen omsat i 5 forslag til konkrete lovændringer:

- Forslag til lov om ældrelov
- Forslag til lov lokalplejehjem
- Forslag til lov ældretilsyn
- Forslag til ændring af lov om friplejeboliger
- Forslag til følgelovforslag

Den 19. december 2024 vedtog Folketinget lovkomplekset, der til sammen har til formål at sikre rammerne for en ældrepleje der, med udgangspunkt i den enkeltes aktuelle livssituation og behov, understøtter en alderdom med fokus på mest mulig livsglæde, selvhjulpenhed og tid til omsorg og nærvær. I det følgende fokuseres særligt på Lov om ældrelov, der på mange måder kan betragtes som den primære i udmøntningen af ældrereformen.

Den nye ældrelovs bærende værdier og særlige sigte er:

1. Den ældres selvbestemmelse.
2. Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse.
3. Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

Loven træder i kraft 1. juli 2025. Implementeringen af ældrelovene i Mariagerfjord Kommune indebærer et væld af processer og beslutninger, hvoraf en del indebærer involvering og beslutninger af den politiske ledelse på såvel udvalgs- som byrådsniveau..

I forbindelse med administrationens foreløbige implementeringsproces har det været vigtigt at sikre et naturligt ophæng og en rød tråd mellem ældreloven og den politisk vedtagne Strategi for et bæredygtigt ældre- og sundhedsområde. Strategiens udviklingsspor og implementering af ældreloven kobles derfor sammen i det fremadrettede arbejde.

Der er i forlængelse heraf fastsat 5 hjørneflag for arbejdet med implementeringen:

1. Etablering af faste, tværfaglige teams

2. Rehabilitering ind i alt
3. Model for borgerforløb
4. Enkel og sikker styringsmodel i hjemmepleje
5. Re-tænkning af Visitationsforløb

Ældreloven lægger op til, at der træffes politisk beslutning i Byrådet omkring de overordnede rammer for hvordan, kommunen tilbyder helhedspleje med sammenhængende pleje- og omsorgsforløb og hvordan, der skal samarbejdes med frivillige aktører på ældreområdet på lignende måde, som der i dag fastsættes et overordnet serviceniveau i kommunens kvalitetsstandarder.

Samtidig med vedtagelsen af den ny ældrelov blev Lov om lokalplejehjem og Lov om Ældetilsyn vedtaget. Lov om lokalplejehjem giver kommunerne mulighed for at oprette kommunale aktieselskaber, som kan drive lokalplejehjem.

Administrationen vil på udvalgsrådet give en status på, hvordan der arbejdes med de fem hjørneflag og implementeringen af ældreloven samt præsentere oplæg til tidsplan for politisk behandling af konkrete initiativer afledt af ældreloven og lov om lokalplejehjem.

Økonomi

Mariagerfjord Kommune har modtaget 3.192.792 kr. i direkte tilskud fra Socialstyrelsen. Midlerne skal anvendes til at understøtte omstillingen til faste teams i Hjemmeplejen.

Derudover vil implementeringen af ældrelovens initiativer ske inden for fagområdets nuværende budget.

Beslutning

Godkendt.

Udvalget for Sundhed og Omsorg ønsker at den politiske drøftelse om lokalplejehjem i udvalget udskydes til efteråret 2025. Administrationen præsenterer en opdateret tidsplan på det kommende udvalgsråd i marts 2025.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Punkt 20: Forslag om reorganisering af aktivitetscentre

27.54.08-G01-8-23

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Sagen sendes til genbehandling i Udvalget for Sundhed og Omsorg med tilføjelse af et fjerde scenarie for reorganisering af aktivitetscentre.

Med vedtagelsen af Budget 2025-2028 blev det besluttet at reducere budgettet til aktivitetscentre på ældreområdet i Mariagerfjord Kommune med 1 mio. kr. i 2025 stigende til 2 mio. kr. fra 2026 og frem. Det er beskrevet, at besparelsen som udgangspunkt skal udmøntes via en reduktion i antallet af steder med visiteret og bemandet aktivitetscentertilbud.

Udvalget for Sundhed og Omsorg skal i denne sag drøfte og godkende oplæg til forskellige scenarier for reorganisering af aktivitetscentre herunder serviceniveau for kørsel i forbindelse med tilbud om aktivitetscentre i Mariagerfjord Kommune.

Indstilling

Beslutning Udvalget for Sundhed og Omsorg d. 14. januar 2025

Ad 1) Udvalget for Sundhed og Omsorg drøftede de fremlagte scenarier, og besluttede, at sagen genbehandles på udvalgets møde 4. februar med tilføjelse af et ekstra scenarie. Det ønskes desuden, at de under drøftelsen afgivne bemærkninger tænkes med i den fornyede forberedelse af sagen.

Ad 2) Drøftet.

Indstilling Udvalget for Sundhed og Omsorg d. 14. januar 2025

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At drøfte og godkende et af scenarierne for reorganisering af aktivitetscentre i Mariagerfjord Kommune, som følge af reduceret budget i 2025 og årene frem.
2. At drøfte modeller for fremtidig serviceniveau for kørsel til aktivitetscentre i Mariagerfjord Kommune.

Indstilling Udvalget for Sundhed og Omsorg d. 3. februar 2025

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At drøfte og godkende et af scenarierne for reorganisering af aktivitetscentre i Mariagerfjord Kommune, som følge af reduceret budget i 2025 og årene frem.
2. At såfremt scenarie 4 vælges som udmøntningsmodel, så videresendes sagen til fornyet behandling i Byrådet via Økonomiudvalget.
3. At serviceniveauet for befordring til og fra aktivitetscentre ændres fra at gælde alle borgere med en visitation til et aktivitetscentertilbud til at ske på baggrund af en konkret og individuel vurdering.

Inddragelse

Fag MED Ældre og Omsorg har på mødet d. 4. december 2024 kvalificeret oplæg til scenarier ud fra APSA-forhold. (arbejds- personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold).

Seniorrådet er løbende blevet orienteret om processen og analysen af aktivitetscentrene.

Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af budget 2025-2028 er det besluttet at reducere budgettet til aktivitetscentre på ældreområdet i Mariagerfjord Kommune med 1 mio. kr. i 2025 stigende til 2 mio. kr. fra 2026 og frem.

Kommunen driver i dag seks aktivitetscentre, som alle tilbyder aktiviteter i sociale fællesskaber og støtte til at bevare evne til at fungere i hverdagen til ældre og borgere med nedsat fysisk, psykisk eller socialt funktionsniveau. Derudover kan der ydes aflastning til pårørende, der bidrager til pasning af borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau. Tilbuddet ydes efter Servicelovens § 84.

De seks aktivitetscentre er beliggende på Bernadotttegården i Hadsund, Teglgården i Als, Fjordvang i Mariager, Solgaven i Hobro, Solgårdscenteret i Arden og Krogen på Skovgården i Hadsund - sidstnævnte er det eneste specialtilbud til borgere med betydelig nedsat kognitiv funktionsniveau (eksempelvis svær eller meget svær demens). Det er i denne forbindelse vigtigt at bemærke, at borgere med demens i dag også er visiteret til alle de øvrige aktivitetscentre. Fem af de seks aktivitetscentre ligger i forbindelse med et plejecenter, og serviceudgifter til f.eks. rengøring og pedel indgår under plejecentrets driftsomkostninger. Aktivitetscenter Solgårdscenteret i Arden ligger ikke i tilknytning til et plejecenter og har derfor selv budget til og afholder selv serviceudgifter.

På Solgårdscenteret drives der i dag også cafe. Cafeen er åben for lokalområdet og betjener dermed ikke kun borgere visiteret/tilknyttet til aktivitetscenteret.

Ud over udgifter til at drive aktivitetscentrene afholder aktivitetscentrene også udgifter til kørsel for den enkelte borger, dog mod egenbetalingsandel for borgeren.

Analyse af aktivitetscenterområdet

På baggrund af direktionens oplæg til budget 2025-2028 blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af medarbejdere og ledere fra aktivitetscentrene. Arbejdsgruppens formål har været at analysere aktivitetscenterområdet og give input til det videre arbejde med reorganisering af aktivitetscentrene med udgangspunkt i budgetaftalen, hvor det fremgår, at der fremadrettet vil være færre aktivitetscentre med et visiteret og bemanded tilbud end de nuværende seks.

Analysen af aktivitetscentrene har taget udgangspunkt i en gennemgang af bl.a. bygningskapacitet - herunder fysiske rammer og indretning, personaleressourcer, brugerkapacitet, målgruppe og visitationskriterier. Herudover har arbejdsgruppen forholdt sig til udviklingspotentialer i samarbejde med civilsamfundet og frivillige aktører samt forskellige scenarier for transport til og fra aktivitetscentrene.

Arbejdsgruppen har på baggrund af analysen af aktivitetscentrene opstillet kriterier for fremtidig drift af aktivitetscentre i Mariagerfjord Kommune. Udgangspunktet har været fortsat at sikre høj kvalitet i tilbuddet samt at tilpasse organiseringen herunder driften, som følge af reduktion af budgettet. Arbejdsgruppens opstillede kriterier omfatter bygningskapacitet og fysiske rammer, geografisk placering, målgruppe og visitation, serviceniveau og åbningstider, bevilget kørsel, samarbejde med civilsamfund og frivillige aktører.

På baggrund af disse kriterier er der opstillet tre forskellige scenarier for reorganisering af aktivitetscentrene, som beror på en konkret vurdering af det enkelte aktivitetscenter i forhold til de opstillede kriterier for fremtidig drift.

Scenarier for reorganisering af aktivitetscentre:

Scenarie 1

Konvertering af anvendelsen af Aktivitetscenter Solgårdscenteret, Aktivitetscenter Fjordvang og Aktivitetscenter Teglgården. Dvs. ingen kommunalt initierede tilbud på disse 3 lokationer. Her kan lokaler og faciliteter stilles til rådighed for frivillige foreninger og aktører fra civilsamfundet med det formål at skabe aktiviteter og sociale fællesskaber for borgere i lokalområdet.

Scenarie 2

Konvertering af anvendelsen af Aktivitetscenter Solgårdscenteret og Aktivitetscenter Fjordvang, så disse fremadrettet drives i et samarbejde mellem civilsamfund og frivillige organisationer. Her kan lokaler og faciliteter stilles til rådighed for frivillige foreninger og aktører fra civilsamfundet med det formål at skabe aktiviteter og sociale fællesskaber for borgere i lokalområdet. Konvertering af Aktivitetscenter Teglgården til kombinationstilbud med både kommunalt drevet aktivitetscenter og frivilligdrevet aktiviteter. Dvs. reduceret åbningstid/åbningsdage ift. kommunal drift.

Scenarie 3

Konvertering af anvendelsen af Aktivitetscenter Solgårdscenteret, så det fremadrettet drives i et samarbejde mellem civilsamfund og frivillige organisationer. Her kan lokaler og faciliteter stilles til rådighed for frivillige foreninger og aktører fra civilsamfundet med det formål at skabe aktiviteter og sociale fællesskaber for borgere i lokalområdet. Konvertering af Aktivitetscenter Fjordvang og Aktivitetscenter Teglgården til kombinationstilbud med både kommunalt drevet aktivitetscenter og frivilligdrevet aktiviteter. Dvs. reduceret åbningstid/åbningsdage ift. kommunal drift.

I forbindelse med konvertering af aktivitetscenter til kombinationstilbud, som foreslået i scenarie 2 og scenarie 3, foreslås det at reducere de kommunalt bemandede åbningsdage på disse aktivitetscentre. Samtidig foreslås det, at der etableres samarbejder og lokale partnerskaber med civilsamfundet, som fremadrettet kan tilbyde aktiviteter og sociale fællesskaber i lokalområdet. Dette vil støtte op omkring politiske ambitioner omkring samarbejde med civilsamfund – samt omkring reformernes fokus på fællesskabende aktiviteter samt inddragelse af civilsamfund.

I processen med reorganisering af aktivitetscentrene vil der blive lagt vægt på, at aktivitetstilbuddet fortsat arbejder på at understøtte, at borgerne forbliver selvhjulpne, forebygge funktionstab samt forebygge plejebenhov for borgere i målgruppen.

Der er pr. 8. januar 2025 visiteret 202 borgere til kommunens aktivitetscentre. Heraf er der 53 borgere i heldagstilbud og 149 borgere i halvdagstilbud. Analysen af aktivitetscenterområdet viser herudover, at der på hvert enkelt aktivitetscenter også deltager borgere, som ikke er visiteret til tilbuddet igennem den centrale visitation i Myndighed og Visitation.

Aktivitetscenter	Antal visiterede borgere
Bernadottegården	49
Fjordvang	19
Krogen (Skovgården - specialtilbud)	17
Solgaven	44
Solgårdscenteret	35
Teglgården	38
Samlet	202

For fortsat at kunne tilbyde et aktivitetstilbud af høj kvalitet, betyder det, at der vil være behov for, at målgruppen for de kommunale aktivitetstilbud fremadrettet målrettes de svageste borgere samt at der fremadrettet udelukkende tilbydes visiterede og bemandede aktivitetstilbud til netop denne målgruppe. Derfor fastholdes der en central visitation til tilbuddet.

Borgere uden for målgruppen skal hjælpes over i frivilligdrevne eller brugerstyrede aktiviteter. Her kan Socialkompasset fremadrettet være en vigtig guide og vejledning til borgerne. Administrationen vil igangsætte det videre arbejde i forhold til dette, når der er truffet endelig beslutning omkring den fremtidige organisering af aktivitetscentre.

I forhold til fremadrettet målgruppedifferentiering er følgende beskrivelse indtænkt:

- Medarbejderinitieret aktivitetstilbud skal fremadrettet målrettes de svageste borgere over 60 år.
- Behov for at fastholde central visitation til aktivitetscentertilbud (medarbejderinitieret) målrettet borgere i målgruppe B og C.

Nyt forslag til målgruppebeskrivelse fremgår nedenfor:

Målgruppe A	Selvhjulpne ældre uden væsentlige funktionsnedsættelser Behov for aktiviteter, som opretholder en aktiv livsstil og sociale relationer
Målgruppe B	Ældre med mindre funktionsnedsættelser/sygdomme (fysiske og kognitive) Behov for støtte til at deltage i fællesskabet og aktiviteter, der forebygger/udskyder tab af funktionsevne
Målgruppe C	Svage ældre med væsentlige funktionsnedsættelser/sygdomme Behov for meget støtte til at deltage i fællesskaber og aktiviteter, som forebygger/udskyder yderligere tab af funktionsevne

Forskellen i forhold til det fremtidige tilbud for henholdsvis målgruppe A og B/C er hvorvidt tilbuddet er medarbejderinitieret eller ej. Fremadrettet foreslås det, at det er målgruppe B og C, der kan visiteres til et kommunalt aktivitetscentertilbud, mens målgruppe A understøttes i at søge mod civilsamfunds-initierede tilbud, hvor kommunens fællesskabskoordinator kan inddrages.

Målgruppe B og C vil med forslaget fremadrettet blive understøttet i vedligehold og udvikling af fysiske, psykiske og sociale færdigheder hos borgere, der på grund af nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer, har behov herfor. Der kan trænes i fysiske, mentale, sociale og funktionsbevarende samt kreative færdigheder. Ligeledes vil der være understøttelse i af indgå i og udbygge sociale relationer, som ikke vil kunne mestres på eget initiativ.

Som en del af indsatsen vil der fortsat være ét specialiseret tilbud på Skovgården i Hadsund målrettet borgere med betydelig kognitiv funktionsnedsættelse.

Derudover er det vigtigt, at tilbuddene gøres så kendte og tilgængelige som muligt for målgruppen, så de når de borgere, de er tiltænkt. For at styrke kvaliteten og skabe et stærkere fællesskab lægges der vægt på et tæt samarbejde med frivillige aktører i driften af tilbuddene.

Service ramme for kørsel til aktivitetstilbud

I forbindelse med analysen af aktivitetscenterområdet er det blevet tydeligt, at det nuværende serviceniveau med kørsel i forbindelse med tilbud om aktivitetscenter kan udgøre en udfordring for driften af aktivitetscentrene.

Der tilbydes i dag kørsel til aktivitetscentre efter servicelovens §117. Nuværende serviceniveau i Mariagerfjord Kommune udmøntes ved, at borgeren bliver tilmeldt den aftalte transport, hvis borger eller pårørende giver udtryk for et kørselsbehov til og fra aktivitetscenteret. .

Der opkræves i dag brugerbetaling for kørsel til og fra aktivitetscentre efter Mariagerfjord Kommunes takster. Taksten fastsættes én gang årligt i forbindelse med budgettet. Taksten for kørsel til aktivitetscenter i Mariagerfjord Kommune og dermed borgers egenbetaling er i 2025 fastsat til 334 kr. pr. måned ved 1-3 dage/uge. Ved 4-5 dage/uge er prisen 434 kr. pr. måned. Betaling foregår som udgangspunkt via træk i borgerens pension. Bestilling, koordinering, ændringer med videre styres alt sammen af aktivitetscentrets personale.

Udgiften for Mariagerfjord Kommune alene for kørsel til aktivitetscentrene var i 2023 1,7 mio. kr., hvilket udgør 19 % af det samlede budget til aktivitetscentrene.

Tilbud om kørsel er såkaldt kan-opgave og der er ikke en øvre grænse for, hvad der må opkræves i brugerbetaling, så længe det ikke overstiger den faktiske udgift.

På den baggrund skal Udvalget for Sundhed og Omsorg drøfte to modeller for justering af service rammen for kørsel til aktivitetscentre.

Model 1.

Ingen kørsel i forbindelse med aktivitetstilbud. Der kan dog i helt særlige tilfælde efter konkret og individuel vurdering bevilges kørsel til borgere særligt nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne.

Model 2.

Højere brugerbetaling for borgere visiteret til aktivitetscenter.

For begge modeller gælder det, at der kan være risiko for frafald af borgere til aktivitetsstilbud. Ændring i serviceniveau for kørsel til aktivitetscentre kan have afledte konsekvenser for hjemmeplejen, som dog er svære at estimere.

Supplerende sagsfremstilling til mødet i Udvalget for Sundhed og Omsorg d. 3. februar 2025

Udvalget for Sundhed og Omsorg behandlede på mødet d. 14. januar 2025 administrationens forslag til udmøntning af den med budget 2025 vedtagne besparelse på området for aktivitetscentre. Udvalget besluttede, at administrationen i tillæg til ovenstående 3 scenarier skulle udarbejde et 4. scenarie. Det fjerde scenarie skulle indebære en fastholdelse af kommunalt drevet aktivitetscentertilbud på alle de nuværende 6 lokationer.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet nedenstående scenarie 4, der som alternativ til konvertering af et eller flere aktivitetscentre (fra kommunalt drevne til frivilligt understøttede) udmønter besparelsen via en mere generel serviceforringelse på hele aktivitetscenterområdet.

Da det af budgetaftalen eksplicit fremgår at: ”For at realisere besparelsen vil det betyde, at der fremadrettet vil blive færre aktivitetscentre end de nuværende seks, som er fordelt geografisk i kommunen.”, er det administrationens vurdering, at et eventuelt valg af scenarie 4 vil nødvendiggøre en fornyet behandling i byrådet.

Scenarie 4:

Et muligt alternativ til at udmønte besparelsen via en konvertering af 1 eller flere tilbud fra kommunalt til frivilligt drevne tilbud er mere en generel serviceforringelse af hele aktivitetscenterområdet.

I denne model indføres der en fast ugentlig lukkedag på Aktivitetscentrene Solgårdscenteret, Teglgården, Fjordvang, Solgaven og Bernadottegården. Det vil sige, at der på disse fem aktivitetscentre vil være kommunalt medarbejderdrevne aktiviteter fire dage om ugen og en fast ugentlig lukkedag. Aktivitetscenter Krogen på Skovgården i Hadsund bibeholdes som et specialiseret tilbud, der er målrettet borgere med betydelig kognitiv funktionsnedsættelse med fem ugentlige åbningsdage.

Samtidig indstilles der til, at den nuværende cafe på Solgårdscenteret fremadrettet ikke skal drives kommunalt.

Med dette scenarie 4 vil der fortsat være fokus på at få skabt en kombination af kommunalt drevne aktivitetscentre og frivilligdrevne tilbud for kommunens ældre borgere på de fem aktivitetscentre, hvilket understøtter politiske ambitioner omkring inddragelse af civilsamfund. På åbningsdagene vil aktivitetscentrene tilbyde medarbejderinitieret, visiterede tilbud, målrettet borgere med størst behov (borgere i målgruppe B og C i den nedenfor beskrevet målgruppebeskrivelse).

Lokaler og faciliteter kan på lukkedage stilles til rådighed for frivillige foreninger og aktører fra civilsamfundet, som kan skabe aktiviteter og sociale fællesskaber for borgere i lokalområdet, særligt for borgere i målgruppe A i den ovenfor beskrevet målgruppebeskrivelse. Opdyrkning af samarbejdet med frivillige foreninger og civilsamfundsaktører kan først gå i gang, når der forelægges en politisk beslutning om reorganisering af aktivitetscentrene. Administrationen foreslår, at dette arbejde sker i tæt samarbejde med Kultur og Fritid og Frivilligcenteret og evt. den kommunale fællesskabskoordinator.

Med scenarie 4 foreslås det - som i de tre tidligere fremsatte scenarier - at det fremadrettet er målgruppe B og C, der kan visiteres til kommunale aktivitetscentertilbud, mens målgruppe A støttes i at opsøge civilsamfundsinitierede aktiviteter. Målgruppe B og C vil derfor fortsat kunne tilbydes støtte til vedligeholdelse og udvikling af fysiske, psykiske og sociale færdigheder i aktivitetscentrene. Forskellen i det fremtidige tilbud for målgruppe A og målgruppe B og C vil dermed være graden af medarbejderinitiering.

Scenarie 4 vil samtidig forudsætte, at den nuværende cafe på Aktivitetscenter Solgårdscenter fremadrettet ikke drives af Mariagerfjord Kommune. Det er administrationens umiddelbare vurdering, at forplejningen på Aktivitetscenter Solgårdscenter vil kunne sikres via en udvidelse af den eksisterende kontrakt omkring madlevering til dele af hjemmeplejen. Det vil være en forudsætning, at forplejningsordningen bliver fuldt brugerfinansieret.

Scenarie 4 vil kunne udmønte den forudsatte besparelse på 1 mio. i 2025 stigende til 2 mio. kr. fra 2026 og frem. Dette er betinget af, at beslutningen om scenarie 4 effektueres medio 2025.

Som beskrevet ovenfor udgør en betydelig del af udgiften til aktivitetscenterområdet udgifter til befordring. I henhold til det nuværende administrationsgrundlag visiteres borgerne, der visiteres til aktivitetscentertilbuddet, automatisk også til befordring til og fra tilbuddet såfremt borgerne ønsker dette. Administrationen foreslår, at visitationen til bevilling af befordring fremadrettet sker på baggrund af en konkret og individuel vurdering. Eventuel bevilling af befordring vil ske

ud fra borgerens mobilitet og fysiske og kognitive tilstand og borgerens øvrige mobilitetsmuligheder i hverdagen, herunder adgangen til offentlig transport eller bistand fra familie og venner.

Administrationen vil på udvalgsrådet d. 3. februar 2025 præsentere overblik over nogle andre nordjyske kommuners visitationspraksis for kørsel til og fra aktivitetscentre samt takster herfor. Det kan overvejes, eksempelvis i forbindelse med budget 2026, at justere taksten for brugerbetaling af befordring til og fra aktivitetscentre.

Økonomi

De seks aktivitetscentre har i 2024 haft en budgetramme på 9,3 mio. kr. Dette budget skal ligeledes dække udgifter til kørsel.

Med vedtagelsen af budget 2025-2028 er aftaleparterne enige om at reducere budgettet til aktivitetscentre på ældreområdet i Mariagerfjord Kommune med 1 mio. kr. i 2025 stigende til 2 mio. kr. fra 2026 og frem.

Konverteringen af aktivitetscentre forventes - afhængigt af hvilket scenarie Udvalget vælger - at medføre en reduktion på mellem ca. 4 og 8 stillinger (årsværk). I forbindelse med besparelsen vil der være fokus på at afdække muligheden for, at de berørte medarbejdere kan få ansættelse et andet sted på ældreområdet / i kommunen.

Den præcise årlige besparelse afhænger af det valgte scenarie for reorganisering.

Potentialer ved ændring i serviceramme for kørsel for afhænger også af hvilken model, der fremadrettes ønskes.

Der er opsigelsesvarsel på de nuværende kontrakter for kørsel og de nuværende kontrakter er lavet i sammenhæng med kørsel på skoleområdet. Dog er kørsel til Solgårdscenteret lavet på en separat kontrakt.

Beslutning

Udvalget for Sundhed og Omsorg kunne ikke tiltræde indstillingspunkt 1 og 2.

Jan Andersen, Per Lyng Lauen, Niels Erik Poulsen, Peter Muhl, Mette Riis Binderup og Helle Quist Toft indstiller et ændringsforslag, der tager udgangspunkt i scenarie 4, men hvor lukningen af cafeen på Solgårdscenteret udelades. Den manglende besparelse herved finansieres i 2025 via tildeling fra de resterende frie midler i Masterplanspuljen. Fra 2026 og frem vil der skulle tages stilling til finansiering af eventuel fortsat cafedrift på Solgårdscenteret i forbindelse med Budget 2026.

Ad 3. Godkendt.

Sagen sendes til videre behandling i Økonomiudvalg og Byråd.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Punkt 21: Musik i ældreplejen

27.00.00-G01-13-25

Forventet sagsgang

USO

Anledning

I forbindelse med handleplanen for genopretning af økonomisk balance på ældreområdet blev det besluttet at gennemføre en besparelse i relation til kommunens musikterapi. Udvalget for Sundhed og Omsorg har siden udtrykt ønske om at administrationen orientere om, hvordan der som alternativ kan arbejdes med musik som et aktivt element i ældreplejen. Med denne sag orienteres om forskellige tilgange til hvordan, musik og musikterapeutiske indsatser kan benyttes i ældreplejen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Det er veldokumenteret, at musik kan have en gavnlig effekt i samvær, behandling og aktiviteter i ældreplejen. Musik kan derfor være et centralt element i mange indsatser og aktiviteter i ældreplejen - særligt til mennesker med kognitive funktionsnedsættelser, herunder demens. Det gælder i forskellige stadier af sygdommen. Det kan både være i form af sang og afspilning af musik efter borgernes individuelle præferencer eller specifikke musikterapeutiske indsatser, der indgår som element i daglige rutiner, aktiviteter og pleje og omsorg. Mariagerfjord Kommune har siden 2010 arbejdet med musik og musikterapeutiske indsatser af forskellige karakter i ældreplejen.

Musik og musikterapeutiske indsatser kan også bruges i regulering af aktivitet, følelser og adfærd for eksempel til at øge eller sænke arousal (graden af vågenhed, modtagelighed for sanseindtryk og parathed til at reagere på stimuli) eller til at lindre en svær følelsesmæssig tilstand. Det kan også bruges til at styrke non-verbal kommunikation, følelsesmæssig kontakt og relationer - for eksempel ved at inddrage pårørende eller tilbyde musik til grupper af mennesker med demens. I den terminale fase kan musik også bruges aktivt som en del af en lindrende pleje og omsorg.

Andre kommuner har også afprøvet forskellige initiativer for at integrere musik i ældreplejen. Blandt andet har Lolland Kommune i 2023 etableret et samarbejde mellem musikskolen og plejepersonalet på kommunens plejecentre. Formålet har været at skabe grobund for meningsfulde musikke aktiviteter og opkvalificere medarbejdere i brug af musik i pleje og fællesaktiviteter for borgere på plejecentrene, så musik kan være en integreret del af plejen.

Thisted Kommune har haft et demenskor, hvor borgere samles til ugentlige korarrangement. Demenskor blev også landskendt gennem DR programmet "Demenskorret". Lokalt i Mariagerfjord Kommune har Biecentret i Hobro og Kulturskolen netop indgået et samarbejde om et forsøg på at etablere et demenskor i 2025 efter en bevilling fra Region Nordjylland.

Brug af velfærdsteknologiske løsninger

I mange af de aktiviteter og indsatser der nævnes ovenfor, har teknologi et stort potentiale til at understøtte brugen af musik i ældreplejen både som underholdning til at understøtte livsglæde og som et fagligt tiltag i den enkelte borgers forløb. Den udbredte digitalisering af musik giver for eksempel mulighed for at benytte velfærdsteknologiske systemer og løsninger, som digitale platforme og apps, der understøtter brugen af musik i ældreplejen. Disse systemer giver mulighed for en fleksibel adgang til at kunne tilpasse musikken til den enkelte person eller aktivitet.

Herudover kan der via disse systemer kategoriseres musik efter forskellige arousal-niveauer. Det vil sige, at musik kan vælges til at skabe en bestemt stemning, hvilket kan hjælpe med at regulere menneskers følelser og psykologiske behov. Dette er særligt nyttigt i arbejdet med borgere med blandt andet demens, der har brug for skiftende stimuli. Musikken kan ligeledes individualiseres, så der skabes præcis den rette individualiserede playliste.

Fordelen ved denne slags systemer er, at det kan anvendes på alle tider af døgnet - både til individuelt brug for den enkelte menneske men også som stemningsskaber i fælles aktiviteter. Systemerne kan integreres i de daglige rutiner i hverdagen

på et plejecenter eller et botilbud og kan også udbredes til de borgere, der modtager hjemmepleje. For eksempel fra at spille musik under måltider til at skabe en beroligende atmosfære ved sengetid, i særlige situationer med for eksempel udad-reagerende adfærd eller konfliktsituationer mm. Dette, da musik har en beroligende effekt og kan hjælpe med at håndtere beboere, der viser udfordrende adfærd.

Der findes også andre velfærdsteknologiske systemer, som bygger på musikterapeutiske tilgange, der kan inddrages i ældreplejen. Viborg Kommune har blandt andet afprøvet en musikstol. Musikstolen er en stol med lys, lyd og afskærmning og er blevet afprøvet på psykiatri-, handicap-, demens- og neurorehabiliteringsområdet for at undersøge, om musikken kunne have en beroligende effekt for borgerne. Det har vist, at der er en bedre ro hos borgere og mindre beroligende medicin til natten ved brug af stolen. Gladsaxe Kommune tilbyder lån af en musikpude, der afgiver beroligende, meditative lyde og vibrationer, som har tilsvarende effekt som musikstolen.

Som det fremgår af ovenstående er det på trods af den gennemførte besparelse på musikterapi muligt på forskellig vis at anvende musik som aktivt element i ældreplejen. Dette sker allerede i dag, men vil blive søgt styrket dels via øget viden om musikkens positive effekter i hverdagen dels via implementering af fremtidige velfærdsteknologiske løsninger.

Beslutning

Punktet behandles på kommende møde.

Fraværende:

Helle Mølgaard (V)

Punkt 22: Orientering

00.01.00-G01-13-24

Forventet sagsgang

USO

Sagsfremstilling

- Årsrulleplan
- EU-puljemidler
- "Kend din kommune 2025"
- Dialogmøde FOA

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Økonomiopfølgning_USO marts 2025

Kend din Kommune 2025

USO_250203_Kend din kommune 2025

Årsrulleplan Udvalget for Sundhed og Omsorg 2025

Punkt 23: Eventuelt

00.01.00-G01-13-24

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

.

Punkt 24: Underskriftsark

00.22.00-P35-2-24

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

.